

זמני שבת קודש

רבונו תם	מוצאי שבת	הדלקת נרות	
20:26	19:46	18:47	תל אביב
20:29	19:49	18:45	ירושלים
20:26	19:46	18:47	חיפה

שבת שלום ומבורך!

העלון טעון גניזה

אמונת חכמים

במשך כל השנה, מסתובב היהודי בעולם, ומחפש. מחפש את ה', מחפש להתקרב, משתוקק לפתוח את הלב, כוסף לחוש שבזרע עולם עמו. זה לא קל, הנסיגות גדולות, היצר מתעתע, הדאגות מטרידות, המוח מבולבל.

יום ועוד יום, חולף, לב יודע מרת נפשו, כולנו באותו סטטוס. רוצים ושואפים - אך המרחק גדול. כוספים לאבא, משתוקקים לקרבתו - אך יש כל כך הרבה הפרעות. הלב מושך, הנשמה מתגעגעת, אך קשה כל כך להקדיש זמן וכוחות, להתגבר על כל המפריעים, ובאמת להתקרב ולהרגיש את יד ה' עימנו, את ההסתופפות בצילו של אבא...

ואז מגיע חודש אלול. ובחודש הזה קורה מהפך, משהו שלא קרה ב-11 החודשים שחלפו. אבא בא אלינו, אלינו. הוא יורד מכסא כבודו, ומושיט לנו יד. הוא עומד בכבודו ובעצמו בשערי שמים, מחזיק את השערים פתוחים ומזמין אותנו להיכנס. חודש אלול הוא חודש של רחמים, רחמים בארמית זו אהבה. חודש בו אהבתו של אבא שבשמים משתפכת אלינו, קוראת לנו, חושקת שנבוא ונתקרב...

הפוח שער לדופקי בתשובה! אבא שבשמים יוצא אלינו, בא לקראתנו. הוא מחפש את הרטט הקל ביותר בליבנו, את התזוזה הכי קטנה וננסית לכיוונו - כדי לתפוס אותנו לחבק אותנו, להסתער עלינו באהבה אין קץ, לקרב ראותנו אליו. אם בכל ימות השנה אנו זקוקים למאמץ מיוחד - הרי שבחודש הזה אין לנו צורך בו, ה' פותח לנו את השער, הוא מתאמץ לקראתנו, רק שניתן לו יד!

הבה נאמץ את החודש הזה בכל הכח, נתפוס אותו בשמחה. הבה נכיר בכך שאבא בא אלינו, נפתח לו אנחנו את הדלת, נושיט לו יד, נקבל אותו בליבנו. נחפש את הצעד הקטן, הקפיצה שלנו לקראת אבא. מושט לנו יד, כל שעלינו לעשות היא להושיט יד בחזרה: לקבל על עצמנו קבלה טובה, להוסיף כמה דקות לימוד, להתחזק בשמירת הפה והעיניים, לחזק את כח התפילה. משהו קטן שלנו - קפיצה משלימה לעבר אבא - - -

חודש אלול

מה העבודה שלנו בחודש אלול כדי שלא נחמיץ את סגולת החודש

מן העולם, אל תצא כצאת העבדים, מטופפת ומלוכלכת בחטאים ועוונות, בבקשה מכם! נתתי לכם אוצר יקר, נשמה קדושה חלק ממני כביכול, כדי שתרימו תאירו ותקשטו אותה.

ממשיך הזוהר הקדוש, שאם הנשמה באה לעולם טהורה ונקיה מקודשת ומקושטת, בבואה לעולם העליון יעשו לה הילולא ושמחה, הקב"ה מתפאר בה ומכריזים בכל העולמות ראו איזה נשמה גדולה באה לעולם העליון! אדם עומד בעולם הזה בניסיונות, הוא מגיע לשמים הקב"ה מכריז עליו: **ראו פלוני אלמוני בני, שהיה גר בדיזינגוף, והיה לו ניסיונות קשים בשמירת העיניים, ואיך שמר על עצמו! איך קידש את עצמו! הלך לשיעורי תורה! וכל נשמות הצדיקים שומעים זאת, וכל המלאכים שומעים את ההכרזה הזאת, פלוני בן פלוני עשה כך וכך. ואם כל השנה כך, על אחת כמה וכמה בימים הנוראים הללו, ימי אלול, ימי הרצון, ימי הרחמים, שהשמים פתוחים ובלבד שנתאמץ.**

צריכים רחמים גדולים ליום הדין, כל שיעור תורה זה זכות אדירה, ולהפסיד שיעור תורה זה סכנה. לרוץ לכל שיעור תורה ולרדוף אחר הצדקה, כל אמן וקדיש זה הצלה והגנה מיום הדין. וכל שכן עניית אמן יהא שמיה רבה בכל הכח שאפילו אם נגזר עליו גז"ד של שבעים שנה נהפך לטובה. צריכים לחטוף בחודש זה מצוות רבות, צדקות ומעשים טובים, לרוץ לבתי כנסיות ובתי מדרשות.

אלו שנפגעו השנה הזו על הכביש, לא חלמו ולא עלה על דעתם שזו שנתם האחרונה. או אלו שפצועים קל או קשה, הוא חלם שבראש השנה הזה הוא יהיה קטוע ידיים ורגליים? שיהיה מרותק למיטה? רח"ל. כל אחד צריך לפחד, חלילה וחס, מי יודע אם לא יהיה לי או לבני ביתי. צריך לומר סליחות בלב חרד, איך אפשר שלא לומר סליחות, היה ראוי לומר שלוש פעמים ביום אבל פעם אחת ביום לא לומר סליחות?!

אם רבי ישראל מסלאנט זיע"א היה מתעלף בחודש אלול, צריכים אנו להתעלף כבר בחודש סיון!! אנחנו שהמעשים שלנו למטה לבטא ברצפה. ... ויש שראשו השנה אצלם זה תפוח דבש. כמה אנחנו צריכים להתאמץ ולהשתנות בחודש הנפלא הזה.

היה אדמו"ר גדול, שחלם בראש חודש אלול, שכבר עברו כל הימים הנוראים, עבר ר"ה עשיתי, יום כיפור והושענא רבה, והוא לא עשה כלום. הזדעזע בחלום ואז התעורר ואמר טוב שזה חלום. ואותה שנה, איזה אלול היה לנו איזה התעוררות. ולמה שיבוא אדם ליום כיפור ויאמר לא עשיתי כלום, שום שינוי לטובה? כמו שאומרים: יום כיפור מתחיל אחרי כיפור - **השאלה היא אם במוצאי כיפור נשארת אותו אדם או שהשתנית!** אם לאחר יום כיפור נשארת אותו הדבר, לא היה לך לא ימים נוראים ולא ראש השנה ולא יום כיפור! ימים נוראים זה לשנות את המעשים מהקצה אל הקצה! לשנות את החיים שלו! לשפר את המעשים שלו! לעבור את הימים הנוראים הללו, ארבעים ימים שאין כמותם בכל השנה כולה, שערי שמים פתוחים לתשובה, כל השערים העליונים - ולהשאר אותו הדבר?!

רבי יעקב אבוחצירא זיע"א אומר, שכל השנה כולה אם אדם עושה תשובה, השטן מקטרג עליו, אבל בחודש אלול, אם אדם חוזר בתשובה אין רשות לשטן לקטרג עליו! אם כך, ימים כאלו, חודש כזה שהקב"ה נותן לך צ'אנס, פותח בפניך את כל השערים, ימי רצון, ימי קטרוג ואין כלום, ובכל זאת אדם לא מנצל את זה? הרי התביעה גדולה נוראה!

אני לדודי ואליו תשוקתו - אלול, זה עשרים וארבע שעות ביממה לחשוב על הקב"ה, אני לדודי. ואתם הדבקים בה' אלוהים חיים כולכם היום. מי שמחפש להדבק לקב"ה הוא בגדר חי, דבוק בחי עולמים. אבל מי שמתרחק מהקב"ה הוא בגדר מת, הוא מנותק ממקור החיים, הוא מנותק מבורא העולם. כמו שכתוב אותי עזבו מקור מים חיים לחצוב להם בורות בורות נשברים אשר לא יכילו המים.

אומר הזוהר הקדוש על הפסוק: איש כי ימכור את בתו לאמה, לא תצא כצאת העבדים. כביכול הקב"ה מדבר אלינו כדבר אב אל ילדיו: איש - זה הקב"ה. בתו - זו הנשמה הקדושה. הנשמה שהיא כב' חלק אלוה ממשל. איש כי ימכור את בתו לאמה, הקב"ה מוריד את הנשמה שהיא מהעליונים, לעולם ומביא אותה לגוף האדם, והיא כמו שפחה, שהיא ביד האדם לכל דבר, **ברצונו של האדם ובבחירתו הוא מקדש אותה ומרים אותה לדרגות עליונות,** או חלילה ברצונו ובחירתו הוא מטנף אותה ומטמא אותה. אומר הפסוק לא תצא כצאת העבדים! מה פירוש כצאת העבדים? אומר הזה"ק, במטו מיניכו, ילדי! כשיגיע זמן הנשמה לצאת

שבת שלום!
מתוך דרשתו השבועית של הרה"ג דניאל זר שליט"א
המתקיימת בכל יום רביעי בשעה 22:00 בישיבת אור דוד

ההקדשה השבועית

לירושלם
יידן חיה בת הדס
יוסי בן הלן
צורי בן רחל
דייזה בת חוה

לרש"ק
בנימין בן חסיה
אלדד בן חוה
ספיר בת עליזה
לילך בת עליזה

הצאים גם אתם לתקדש
אלפי עלוני 'אור הפרשה'
להצלחתכם או לעלי' יקרפתם?
התקשרו עכשיו: 08-64-60-208

להצלתנו
אסף בן חיה
רוני בן דיה
אלעד בן ענה
אלדד בן יודנה

לעיילי נשמת
שלמה בן ג'ון
סג'לית בת חנה
חן בן חיה
שמעון בן יולנה
יואב בן חנה

סיפור לשבת

הרב אשר קובלסקי

הפגישה עם מיסטר בלו

התורה בארץ בכי רע? האם אתה מרגיש בכך?

'אני יכול לענות לך באריכות', משיב הרב מושקוביץ בחיוך מאולץ, 'אבל באמת שאין לי זמן. יש לי פגישה בתשע, וכבר שלוש דקות לתשע. הנה הגענו לקומה הארבעים ושתיים, הוא אומר ומשחרר אגרות רווחה...

היהודי שמעו יוצא מהמעלית, ונעלם במסדרונות הארוכים. הרב מושקוביץ מתחיל לחפש את דרכו למשרדו של מיסטר בלו, ובאותו רגע מגיעה מעלית נוספת. מתוכה, מתנשם ומתנשף, נרגש ונסעף, יוצא אחיו, שכבר הספיק להחנות את רכבו.

'מה דיברת אתו?' - שואל האח במתח. 'עם מי?' - שואל הרב מושקוביץ. 'מה זאת אומרת עם מי?' - עם מיסטר בלו! מה דיברת אתו?'

'לא דיברתי אתו, ואני גם לא אדבר אתו. אני אמור לדבר עם המזכיר שלו, וגם זה - רק בעוד שתי דקות, כי עכשיו רק 8:58. היכן המשרד שלו?' - שואל הרב מושקוביץ ושואל.

'מה זאת אומרת לא דיברת אתו?' - אחיו המום. 'הרי מהרכב שמאחוריו יצא מיסטר בלו. הלכת את הדרך למעלית - יחד עם מיסטר בלו. מי שהראה לך היכן המעלית - הוא מיסטר בלו. מי שבילה איתך את זמן הנסיעה במעלית - הוא מיסטר בלו, יצאת מהמעלית יד ביד עם מיסטר בלו! מה הוא שאל אותך?'

הרב מושקוביץ מושך בכתפיו, שותק, שתיקת אכזבה צורבת. 'אוי ואבוי' - הוא אומר לאחור התאוששות מההלם הראשוני - 'ביקשתי ממנו להראות לי איך מגיעים לקומה ארבעים ושתיים, והוא התחיל לנדנד לי בשאלות על מוסדות התורה, המצב הכספי וכולי וכולי... הייתי חסר סבלנות, לא ידעתי מי הוא, ופטרתי אותו ממני באמת!?' זה היה מיסטר בלו!'

אחיו התקשה להגיב. מבטו אמר הכל, העיד על ההחמצה הנוראית. 'אתה לא מכיר את מיסטר בלו, אבל אני כן. אם היית עונה לו - היה לך בנין חדש ביד, וגם אחזקת הישיבה לכמה שנים קדימה. מיסטר בלו מנחית צ'קים במיליוני דולרים בלי למצמץ. אני לא מאמין שהפסדת, לא מאמין שלא דיברת אתו!' - קרא האח בצעק רב...

רק עתה החל הרב מושקוביץ לעכל: 'אוי, איזה צירוף מקרים נורא! הרי מיסטר בלו דיבר אתי, כמעט התחנן שאספר לו מה קורה אתי, מה מעשי ולמה אני כאן. יכולתי - בפגישת מעלית פשוטה אחת - לצאת עם צ'ק נדיב במיוחד, ובמו ידי אבידתי את ההזדמנות הזו! מיסטר בלו היה אתי, לצידי, בלובי, במעלית, ביציאה - ולא התייחסתי אליו? איך החמצתי כזו הזדמנות היסטורית!?!'

הרב מושקוביץ אסף את שברי לבו, ופנה לחדרו של המזכיר, שקיבל אותו לשיחה עניינית קצרה, והבטיח לבסוף לשלוח שיק על סכום כלשהו... מאוכזב וכאוב שב הרב מושקוביץ ארצה, ואמר לתלמידיו: 'צ'ק גדול לא קיבלתי, אבל קיבלתי משהו הרבה יותר גדול. פתאום הבנתי מה זה אלוהים!'

בימים אלה, בחודש אלול, העולם כולו נע וזע. בעוד חודש ימים תעמוד שנה חדשה על הכף, הכה יידון, ייחתך ויקבע לשנה שלימה. הבריאות, הילדים, הפרנסה, האושר השמחה והחיים - הכל יקבע, בעוד כחודש ימים!

התקיעות של השופר שאנו שומעים עתה מדי יום, הם משמיעות את הקול מעומק לבנו, שאלול כאן, ואבא לדינו, מחכה לנו. אבא שלנו - בורא עולם - אומר לנו 'הנה לכם חודש שלם, אני בא עד אליכם, רוצה לשמוע, מבקש להקשיב, רוצה את קרבחתם, תדברו אתי, אני כאן כדי לעזור לכם!'

כל אותו לילה לא הצליח הרב מושקוביץ להירדם, הן מי לילה ומי לילה כי יצליח להגיע לפגישה עם מזכירו האישי של מיסטר בלו. והנה, הרגע הגדול קורה! הרב מושקוביץ סיכם עם אחיו - ר' יעקב - המתגורר במקום, כי הוא יקח אותו אל היעד, כי רק כך יוכל לוודא שלא יחמיץ את השעה...

למחרת, בשעה שבע ועשרים ושמונה דקות, כבר המתין הרב מושקוביץ, לאחר תפילת שחרית בתפילה מעומק הלב להצלחת הפגישה המיועדת עם מזכירו של מיסטר בלו. בשבע ושלושים בדיוק יצאה המכונית לדרכה, אך נתקלה בפקקי תנועה, שהעלו את מפלס המתח ברכב לנוכח העיכוב הלא צפוי...

בסופו של דבר, אחר מאמץ לא פשוט על הכביש, בעשרה לתשע היה הרכב בשער החניה של מגדל המשרדים המפואר. 'תרו כאן, ליד המעליות. תזמין מעלית לקומה ארבעים ושתיים. אני מחנה את הרכב ומצטרף אליך...' אמר האח, 'אבל תנסה להזדרז, יש רכב מאחוריי שרוצה להתקדם, אני לא יכול לעצור את התנועה...'

הרב מושקוביץ חשב את כובעו, ויצא בזריזות מהרכב. בינתיים, גם מהרכב שמאחוריו כבר יצא הנוסע, אדם מבוגר ולא מוכר, שהתקדם גם הוא לכיוון המעליות, מושיט להרב מושקוביץ יד לשלום. 'א היימשיע ייד? כאן?' שאל הזר באידיש רצוצה מתובלת באנגלית, תמיה על הימצאות יהודי של צורה בטבורה של ממפיס החומרית...

'כן כן', השיב הרב מושקוביץ, מנסה לקצר את השיחה, הן נותרו דקות בודדות עד לפגישה הנכספת. 'אני מאריך ישרא, וצריך כאן משהו מקומה 42. היכן המעלית?' שאל בעניינות. 'המעלית שם' הצביע האישי, 'גם אני הולך לכיוון...'

בינתיים מאחור, שומע הרב מושקוביץ כי אחיו צופר בחוקה. הוא בטוח כי הצפירות נועדו לסמן לו את הכיוון למעליות, והוא מגיב בתנועה כאומר 'הסתדרתי, אני יודע היכן המעליות'. אך אחיו ממשיך לצפור, ומסמן באצבעו על האיש הזר המהלך לצידו של הרב מושקוביץ.

הרב מושקוביץ שוב מסתובב, ומשיב לאחיו: 'כן, הוא צועק לעברו, 'אני יודע לשאול אותך, שאלתי אותך, ואני הולך אחרי לכוון המעליות...'

אך האח ממשיך לצפור, עד שגם האישי הזר מסתובב אחורנית. הרב מושקוביץ לא רוצה שהאישי יתעכב מלהורות לו היכן המעליות, ומרגיע אותו: 'הוא רוצה שתסביר לי היכן המעליות. סימנתי לו שהסברת לי אך הוא כנראה לא הבין. עזוב, בוא תראה לי היכן המעליות...' - אומר הרב מושקוביץ, ומוסיף ללכת יחד עם האישי הזר לכיוון...

בינתיים, התרחקו השניים ממקום החניה, והמשיכו בדרכם. 'ומה מעשך כאן, יהודי מ'אשאל?' שאל הזר בנחמדות. הרב מושקוביץ כבר היה חסר סבלנות, והביט בשעון ברציפות. חמישה לתשע. תוך חמש דקות הוא חייב להיות בתוככי המשרד של מיסטר בלו, אצל מזכירו הראשי. במקום לענות, הוא שואל את היהודי שלצידו בנימוס: 'אני קצת ממהר. תגיח, כל כמה זמן מגיעה המעלית?'

'אה, שניות ספורות', השיב האישי בקצרה, וממשיך לנסות לתהות על קנקנו של הרב מושקוביץ. 'היהי כמון כאן, בוודאי מחזיק איזה מפעל תורה או קופת צדקה. הלא כן?'

'אכן', עונה הרב מושקוביץ את התשובה הכי קצרה שאפשר, ושב לנושא המסריד אותו באמת: 'אבל למה המעלית לא מגיעה? אני חייב להיות בתשע בקומה הארבעים ושתיים!'

'היא עוד תבוא, יהיה בסיידר', מרגיעו היהודי המבוגר ואכן - באותה רגע הגיעה המעלית והשניים נבלעו בקרבה. 'מה אתה מחזיק בארץ? האם המצב הכספי של מוסדות

היה זה לפני כ-25 שנים, בשעת ערב אביבית ונעימה, בממפיס שבטנסי, דרום ארצות הברית. הרחוב התוסס פועל כשגרה, אנשים ממהרים, נהגים מצפצפים. על אם הדרך, עומד הרה"ג רבי סיני מושקוביץ שליט"א - שכיחן אז כראש ישיבת 'פני משה' בבית מאיה, והוא ששיתף אותנו בסיפורו האישי לפרטיו, ממולל בזקנו בעצבנות ומתבונן אל פנקסו המהווה...

לפתע, יד כמה טופחת על כתפו. 'שלום עליכם!' - קורא לעברו הרה"ג רבי אפרים גרינבלט זצ"ל - שהיה מגדולי הרבנים בממפיס - טנסי, ותלמיד מובהק של הרה"ג רבי משה פיינשטיין זצ"ל. 'אוהה, שלום עליכם!' - משיב הרב מושקוביץ בחיוך רחב, מופתע מהמפגש המרגש עם אחד מחשובי הרבנים בעיר, עמו היה לו קשר בעבר.

השניים באו בשיחה, סביב תפקידו של הרב מושקוביץ כראש ישיבה, והגעו לחו"ל לגיוס כספים - לצורך בניית בניין חדש לישיבה. הרב מושקוביץ תינה את צערו על הקושי הגדול במלאכת גיוס הכספים, ונאנח באכזבה כששיפר פיינשטיין זצ"ל. 'אוהה, שלום עליכם!' - משיב הרב מושקוביץ בחיוך רחב, מופתע מהמפגש המרגש עם אחד מחשובי הרבנים בעיר, עמו היה לו קשר בעבר.

השניים באו בשיחה, סביב תפקידו של הרב מושקוביץ כראש ישיבה, והגעו לחו"ל לגיוס כספים - לצורך בניית בניין חדש לישיבה. הרב מושקוביץ תינה את צערו על הקושי הגדול במלאכת גיוס הכספים, ונאנח באכזבה כששיפר פיינשטיין זצ"ל. 'אוהה, שלום עליכם!' - משיב הרב מושקוביץ בחיוך רחב, מופתע מהמפגש המרגש עם אחד מחשובי הרבנים בעיר, עמו היה לו קשר בעבר.

השניים באו בשיחה, סביב תפקידו של הרב מושקוביץ כראש ישיבה, והגעו לחו"ל לגיוס כספים - לצורך בניית בניין חדש לישיבה. הרב מושקוביץ תינה את צערו על הקושי הגדול במלאכת גיוס הכספים, ונאנח באכזבה כששיפר פיינשטיין זצ"ל. 'אוהה, שלום עליכם!' - משיב הרב מושקוביץ בחיוך רחב, מופתע מהמפגש המרגש עם אחד מחשובי הרבנים בעיר, עמו היה לו קשר בעבר.

השניים באו בשיחה, סביב תפקידו של הרב מושקוביץ כראש ישיבה, והגעו לחו"ל לגיוס כספים - לצורך בניית בניין חדש לישיבה. הרב מושקוביץ תינה את צערו על הקושי הגדול במלאכת גיוס הכספים, ונאנח באכזבה כששיפר פיינשטיין זצ"ל. 'אוהה, שלום עליכם!' - משיב הרב מושקוביץ בחיוך רחב, מופתע מהמפגש המרגש עם אחד מחשובי הרבנים בעיר, עמו היה לו קשר בעבר.

השניים באו בשיחה, סביב תפקידו של הרב מושקוביץ כראש ישיבה, והגעו לחו"ל לגיוס כספים - לצורך בניית בניין חדש לישיבה. הרב מושקוביץ תינה את צערו על הקושי הגדול במלאכת גיוס הכספים, ונאנח באכזבה כששיפר פיינשטיין זצ"ל. 'אוהה, שלום עליכם!' - משיב הרב מושקוביץ בחיוך רחב, מופתע מהמפגש המרגש עם אחד מחשובי הרבנים בעיר, עמו היה לו קשר בעבר.

השניים באו בשיחה, סביב תפקידו של הרב מושקוביץ כראש ישיבה, והגעו לחו"ל לגיוס כספים - לצורך בניית בניין חדש לישיבה. הרב מושקוביץ תינה את צערו על הקושי הגדול במלאכת גיוס הכספים, ונאנח באכזבה כששיפר פיינשטיין זצ"ל. 'אוהה, שלום עליכם!' - משיב הרב מושקוביץ בחיוך רחב, מופתע מהמפגש המרגש עם אחד מחשובי הרבנים בעיר, עמו היה לו קשר בעבר.

השניים באו בשיחה, סביב תפקידו של הרב מושקוביץ כראש ישיבה, והגעו לחו"ל לגיוס כספים - לצורך בניית בניין חדש לישיבה. הרב מושקוביץ תינה את צערו על הקושי הגדול במלאכת גיוס הכספים, ונאנח באכזבה כששיפר פיינשטיין זצ"ל. 'אוהה, שלום עליכם!' - משיב הרב מושקוביץ בחיוך רחב, מופתע מהמפגש המרגש עם אחד מחשובי הרבנים בעיר, עמו היה לו קשר בעבר.

השניים באו בשיחה, סביב תפקידו של הרב מושקוביץ כראש ישיבה, והגעו לחו"ל לגיוס כספים - לצורך בניית בניין חדש לישיבה. הרב מושקוביץ תינה את צערו על הקושי הגדול במלאכת גיוס הכספים, ונאנח באכזבה כששיפר פיינשטיין זצ"ל. 'אוהה, שלום עליכם!' - משיב הרב מושקוביץ בחיוך רחב, מופתע מהמפגש המרגש עם אחד מחשובי הרבנים בעיר, עמו היה לו קשר בעבר.

הלכות סעודות שבת

לאחר תפלת שחרית, ונתכבד אחד מהקהל בברכות של הברית מילה, יכול הוא (והקהל) לצאת ידי חובת קידוש של שבת באותו כוס שכיבדוהו לברך, ואין מניעה מטעם שאין עושין מצוות חבילות חבילות.

יב. נוהגים לאכול בסעודת שחרית ביצים מבושלות שהטמינו אותן בתנור מבעוד יום, והטעם מפני אבלו של משה רבינו שנפטר בשבת, והמהדרין אוכלים אותן גם בסעודה שלישית.

יג. ירבה בפירות ומגדים ומיני ריח כדי להשלים למנין מאה ברכות, ואם רגיל בשינת צהרים אל יבטלנו כי עונג הוא לו. ובלבד שלא ירבה בשינה יותר מדאי, שלא יביאנו לידי ביטול תורה.

יד. אחר סעודת שחרית קובעים מדרש לקרות נביאים ולדרוש בדברי אגדה, ופועלים ובעלי בתים שאינם עוסקים בתורה בכל השבוע יעסקו יותר בתורה בשבת, והתלמידי חכמים ימישכו יותר בעונג אכילה ושתיה קצת.

טו. אם חל ראש חודש ביום שבת יאכל מאכל אחד יותר ממה שרגיל בכל שבת, וכתוב בירושלמי שאם חל ראש חודש בשבת, צריך לעשות סעודת ראש חודש ביום ראשון, ואף על פי שלא נהגו כן, מכל מקום הזהיר בזה - תבוא עליו ברכה.

טז. מי שלא היה לו כוס לקידוש הבקר ואכל, ואחר כך השיג יין, מצוה שיהדר ויקדש לפני סעודה שלישית.

יז. אסור להתענות בשבת עד ששעות (חצות היום), ואפילו לומד או מתפלל - אסור. ולכן לא טוב עושים אותם שליחי צבור בשבתות שמנגנים יותר מדאי, ולא יוצאים מבית הכנסת עד לאחר שש שעות. ומי ששתה בבקר תה או קפה לפני שהתפלל, אינו נחשב מתענה אפילו אם סועד לאחר שש שעות.

יח. מי שמזיק לו האכילה, ויש לו עונג כשלא אוכל - לא יאכל. וכמעט שאסור לו לאכול שלא יצטער בשבת. ודוקא אם גם כביצה או כזית מזיק לו, אבל אם יכול לאכול כביצה או כזית - צריך לקיים סעודת שבת.

יט. הרואה חלום רע בליל שבת אין לו להתענות בשבת, אפילו אם החלום הוא אחד משלשה חלומות רעים שהוזכרו בשלחן ערוך (סימן רפ"ח), אלא יקדיש את יום השבת ההוא לקריאת ספר תהילים ובעסק התורה כפי כוחו, וימנע משיחת חולין ונרצה לו לכפר עליו, ורק אם לבו דוה עליו ונפשו עגומה מאד ומצטער מאד - מותר לו להתענות בשבת, וכל היום ישב בבית הכנסת ויעסוק בתורה כפי כוחו, ואחר השבת יתענה יום אחר כדי לכפר על עון ביטול עונג שבת, ושב ורפא לו.

כ. אם הקדימה לאכול הוא עונג לו, כגון שנתעכלה סעודת הלילה - יקדים, ואם האיחור עונג לו, כגון שעדיין לא נתעכלה סעודת הלילה - יאחר.

א. יהיה שולחנו ערוך ומטה מוצעת יפה ומפה פרוסה כמו בסעודת הלילה, ויברך על היין בורא פרי הגפן והוא נקרא "קידושא רבה". (קידוש גדול). ונקרא כן מפני שברכת הגפן נאמרת בכל הקידושים. ויש אומרים שנקרא כן בלשון סגי נהור (כפי שקוראים לעיוור סגי נהור - בעל אור רב), ומכיון שהקידוש קטן (ולא גדול כקידוש הלילה) לכן קוראין לו "קידושא רבה".

ב. עיקר קידוש היום אינו אלא ברכת "בורא פרי הגפן". אבל נוהגין לומר לפני כן מזמור לדוד ה' רועי לא אחסר וכו', וכן פסוקי אם תשיב משבת וכו', וכן ושמר בני ישראל וכו', ועל פי הקבלה מוסיפים לקרוא לפני כן עוד כמה מאמרים, וכפי שכבר הובא והודפס הסדר בסידורים.

ג. מנהג העולם לומר לפני ברכת הגפן את הפסוק "על כן ברך ה' את יום השבת ויקדשהו", ואין לפקפק על מנהגם מחמת שמחלקים את הפסוק לשנים, כיון שיש אתנח בפסוק זה ואפשר לחלקו לשנים.

ד. לאחר ברכת היין אין להוסיף שום תוספת כגון "ברוך מקדש השבת" או "ברוך שנתן שבתות למנוחה" וכיוצא בזה, כיון שזה הפסק בין הברכה לשתיה.

ה. אם אין לו יין לקידוש הבקר יכול לקדש על השכר שהוא חמר מדינה. ומכל מקום אם אין באפשרותו לקדש על שכר, מפני שצריך להיות כוס המחזיק רביעית ולשתות ממנו מלוא לוגמיו, וגם בירה אינה מצויה אצלו, יוכל בשעת הדחק לקדש על קפה או תה או מיץ הדרים וכיוצא בזה, ויברך עליהם שהכל ויעיל בשעת הדחק במקום קידוש של שחרית דוקא.

ו. נוהגים לשבת בקידוש היום, ואף הנוהגים לעמוד בקידוש הלילה יושבים בקידוש היום.

ז. לאחר הקידוש נוטל ידיו ובוצע על לחם משנה כמו בלילה וסועד, וגם קידוש זה צריך שיהיה במקום סעודה.

ח. כבוד סעודת שבת שחרית עדיף מכבוד סעודת ליל שבת. ולכן יכבד את סעודת שחרית במין מאכל שלא יאכל ממנו בסעודת באיזה מין מאכל שלא יאכל ממנו בסעודת ליל שבת. ומצוה לאכול חמין בשבת כי זהו מכבוד ועונג שבת. וירבה בבשר ויין ומגדנות בסעודות שבת כפי יכולתו.

ט. מצוה לאכול דגים בשלש סעודות של שבת אפילו דבר מועט.

י. אם חלה סעודת ברית מילה ביום שבת, יקדימו בפזמוני השבת לכבוד השבת ולאחר מכן פזמוני המילה, מפני שהשבת תדירה, ותדיר ושאינו תדיר תדיר קודם, וגם מפני שהשבת נקראת קודש והיא תדירה ומקודשת.

יא. אם חל ברית מילה ביום שבת בבקר

מגיע בזמן, לבוש כראוי, ושום פריט אינו חסר לך. איך אתה מצליח בדברים רבים כל כך?!"

"אוי, אתם עם הפסיכולוגיה שלכם! לא התכוונתי לשום דבר" ממש. התכוונתי להגיד שבנושא X שחשוב לי, אינני מצליח".

רבים אינם קולטים שהמילים שבהן הם משתמשים, הן העושות את כל ההבדל. להמחשת הרעיון: אם אדם יביע דעתו על נושא כלשהו, ואגב: "אינני חושב שזה בדיוק כך", האם הוא ייעלב? סביר להניח שלא. ואם אגב: "אתה טועה. מה שאמרת אינו נכון", אולי הוא לא יאהב את זה, אבל לא בטוח שייפגע. ואם אחריה עוד את תגובתי, ואומר לו בהתרסה: "אתה שוטה מופלג! אין לך מושג קלוש על מה שאתה מדבר!" האם הוא ייעלב? סביר להניח שכן, גם אם אטען להגנתי: "לא התכוונתי לומר שאתה 'שוטה', רק רציני להגיד שלדעתי הדברים שלך אינם מדויקים".

מילים בוטות משדרות מסר בוטה. מלים מבזות ומשפילות מעבירות מסר מבוה ומשפיל. בין שהן מופנות לאחרים, ובין שהן מופנות כלפי עצמנו. בין שאנו מתכוונים לכך, ובין שאיננו מתכוונים למלוא משמעותן. התודעה שבמוח שומעת ומפנימה את המסרים, והמילים משפיעות עלינו, גם אם איננו מודעים לתהליך הזה ואיננו קולטים את הקשר הישיר שבין המילים להרגשה.

אילו יוכלנו להקליט את המשפטים שבהם אנו משתמשים בחיי היום-יום, את המילים שבהן אנו מרכיבים את המסרים, היינו נדהמים לגלות שמעטים הם האנשים שיכולים (ונוהגים) לפגוע בנו כמו שאנו פוגעים בעצמנו!

החשיבה המכלילה מגדילה את הכישלון ואת החיסרון, וככל שמתמדיים בה גדל הנזק שלה. כמו בטעות 'הכול או כלום', כאשר אנו חושבים כך על עצמנו- אנו גורמים את הנזק לעצמנו, וכאשר אנו חושבים כך על אחרים- אנו מגדילים את חסרונם בלי פרופורציה.

כדי להשאיר דברים בפרופורציה נכונה, חשוב אפוא להימנע עד כמה שאפשר מלהשתמש במילים מכלילות, כמו 'תמיד', 'אף פעם', 'כולם', 'לעולם', במיוחד כאשר מדובר בהערכה או בהבעת תחושה גרידא.

למאמרים נוספים של הרב אהרן פרידמן
כנסו לאתרנו: Rabenu.com

ומתוצאת, שהוא דיבר בין תפילין של יד לתפילין של ראש. אנחנו מברכים על תפילין של יד, ופוטרים את של ראש. ומי שדיבר באמצע, שראה את חברו, ודיבר אתו קודם הנחת תפילין של ראש. חייב לברך פעם נוספת "אשר קדשנו במצותיו וציונו, על מצות תפילין". והוא גרם כאן ברכה שאינה צריכה, ועל זה אומרת הגמרא שהוא ירא מעברות שבידו! הוא לא מחלל שבת, ולא עבר על גילוי עריות או עבודה זרה, ולא אכל בלי ברכה, אלא דיבר באמצע הנחת תפילין, זה כל הסיפור! הוא הולך הביתה, אסור לו לצאת לקרב!

אם כן מדובר כאן בחיילים צדיקים גדולים שנוהרים בכל המצוות, ואם בטעות דיבר בין תפילין של יד לתפילין של ראש. הוא חוזר הביתה. שואל הגאון ר' אליהו לופיאן אם מדובר בחיילים קדושים וטהורים שאפילו עברה קטנה אין בידם, אם כן כולם קדושי עליון, אז איך כתוב בפרשתנו "וראית בשביה אשת יפת תואר, וחשקת בה ולקחת לך לאשה", איזה דיבורים אלו, וכי זה מתאים לצדיקים קדושי עליון. שאין להם שום עון בידם, ולא יראים משום דבר בעולם.

ומתריך שהתורה מלמדת אותנו יסוד גדול "אל תאמין בעצמך, עד יום מותך". שום יהודי בעולם שיהיה לו את הכובע הכי גדול כמו גלגל ספֶר (רזרבי), ויהיה לו את המעיל הארוך ביותר, והזֶקן הארוך ביותר, אין לו חסינות מיצר הרע!

כתוב בזוהר על הפרשה "כי תצא למלחמה על אויבך" מיהו האויב האמיתי, זה יצר הרע. צריך לזכור שיצר הרע זה לא דעאש ולא חיובללה ולא חמאס, עם אלה אפשר לעשות הסכם הפסקת אש, אבל יצר הרע לא מכיר במושג של הפסקת אש, כי "צופה רשע לצדיק" והתכנית שלו "ומבקש להמיתו". לכן אל תאמין בעצמך עד יום מותך.

הרב אליהו רוסתמי מרצה בתור שיבת אור דוד
להוצאות נוספות כנסו: Rabenu.com

אימון אישי הרב אהרן פרידמן

טעות בחשיבה - הכללות

הכללה היא טעות בחשיבה שרואה בכל חיסרון או כישלון מסלול תמידי ובלתי פוסק. במציאות גם כאשר יש חיסרון, החיסרון הזה מסוים, אך כאשר משכפלים אותו במחשבה ומדמים שהוא קיים בכל תחום ובכל זמן, הוא תופח לממדים אדירים ומפלצתיים.

לדוגמה: • הגעתי לבנק ברגע שסגרו את הדלתות. תמיד זה קורה לי! • הילד מוציא אותי מהכלים. תמיד נופלים לו בדברים מהידיים! • אני לא מצליח להוציא מן הכוח אל הפועל שום דבר בחיי!

אין כל פלא שההכללות גורמות לאנשים להרגיש רע. אם אני תמיד מגיע לבנק כשסוגרים את הדלתות, אם הילד שלי אינו מסוגל לאחוז משהו בידיו בלי להפילו, זה באמת איים ונורא ועשוי להוציא כל הורה מן הכלים; אם אדם יוצא לרחוב וכולם צוחקים עליו, איך לא יהיו לו בייזנות קשים?! אם זקוקים לאדם אף פעם אחת אינו בר השגה, האם יש פלא שמתגעגעים מכך?!

כולנו שוגים ונכשלים לעתים קרובות, אולם האם נכון לומר שאנו 'תמיד' נכשלים? "ש"שום דבר" אינו מצליח לנו "אף פעם אחת"?!

ההכללות הן צורה של הגזמה, של ניפוח דברים והפיכתם ל'הכול או לא כלום'. לכישלון טוטלי. מציאות כזאת באמת יכולה לקומם ולהרגיז, לייאש ולדכא.

אנו 'שומעים' את מה שאנו חושבים!

אדם אחד התלונן באוזני מרה על ביש מזלו וטען שהוא אינו מצליח לבצע שום דבר ממה שהוא רוצה. שאלתי אותו: "שום דבר" אתה לא מצליח לבצע?! אולי, למשל, אתה תמיד

פרשת שבוע הרב אליהו רוסתמי

פרשת כי תצא

ראינו בפרשת שופטים שלפני שיוצאים למלחמה, הכהן היה מכריז לפני החיילים שמי שבנה בית חדש ולא חנכו ילך וישוב לביתו, וכן מי שנטע כרם ולא חיללו הולך הביתה, וכן מי שאירש אשה ולא נשאה ילך וישוב לביתו, והאחרון, מי האיש הירא ורך הלבב, ילך וישוב לביתו. ובגמרא (סוטה מד:) שואלים ממה הוא ירא, ותיצרו שְׁיָרָא מעברות שבידו, וכמו שכתוב בנביא "פחדו בציון חסאים", מי שהולך בדרך התורה לא מפחד מאף אחד. הוא הולך לים מניח את הראש על הכסא ונרדם, הוא לא מפחד מהפתעות, ואף אחד לא זומם להזיק לו, כי הוא לא עשה רע לאף אחד. "לא תאונה אליך רעה, ונגע לא יקרב באהליך".

יש עברייני שהולך לאכול פיצה במדרחוב וארבעה חמושים עם אקדחים שומרים עליו, ורואים שמצבו גרוע ביותר, אם הוא זקוק למאבטחים סימן שמצבו רע מאד. ומי שעושה רק טוב לא מפחד בכלל "כי מלאכיו יצוה לך, לשמרך בכל דרכך".

ואם כן הירא והרך והלבב מעברות שלו הולך הביתה, כי הוא יודע שהשטן מקטר בשעת הסכנה. והוא הולך למפקד החטיבה (מח"ט), ומספר לו שהוא מפחד, ומקבל במקום פטור והולך הביתה. הגמרא שואלת מאיזה עבירות הוא ירא?

רגע חושבים

הרב יוחאי אוהיון

לבטוח בה' באמת

יש הנמנעים ממצות הבטחון בה' באמרו, מי אמר שדבר זה שאני חפץ הוא לטובתי, שמא לרעתי הוא, ואם אבטח בה' שיתן לי הדבר שאני חפץ בו יהא זה בסופו של דבר לרעתי.

התשובה לכך היא פשוטה, שכן מלכתחלה זה שבוטח בה' צריך שיהא בטחונו בה' שיתן לו מבקשו ובאופן כזה דוקא שלא יזיק לו מלוי מבקשו, שכן וכי חסר לו להקדוש ברוך הוא דרכים לתן לי מבקשי וגם באופן שלא תזיק לי אותה מלוי בקשה.

ורק יש לדעת בזה פרט חשוב. זה שאמרנו שייבטח בה' שיתן לו מבקשו מבלי שיוזק לו הדבר, זהו מצד קווי של האדם ובטחונו בה', אולם בודאי צריך שתהא בלב הבוטח גם הסכמה ובטול לרצון ה', שבאם יודע הבורא שהטוב ביותר עבורו שלא יקבל מבקשו מבטל הוא רצונו לרצון בוראו וכמו שעוד אבאר להלן.

ועדין ישנם כאלה הנסוגים לאחור מלבטח בה' ולקוות לו שייטיב עמהם, מפני שסוברים, גם אם נאזר אמץ לקום מצדנו ולבטח בה', לעמד לפניו ולומר לו: בחסדך בטחתי שתושיעני ותמלא משאלות לבי לטובה, היאך מלים אלו מחיבים כביכול את הבורא להיטיב לי, במה מלים אלו יפעלו שיעשה ה' מבקשי, וכי אם באתי לאדם עשיר ונדיב ואמרתי לו: שמע אדוני הנדיב, שמעתי עליך שהנך נדיב ורחמן. סומך אני על רחמנותך שתתן לי סכום הצריך לי... וכי במלים אלו יחוש הנדיב חובה כלפי זה שפנה אליו?!

וביותר תגדל התרפותם של אלו הנסוגים ממתת הבטחון מפני היותם חבים לבורא בעוונותיהם, ומאידך זכיותיהם דלות, ובכך תגדל התמיהה, במה יחוש הנדיב חובה כלפי הפונה אליו בו בזמן שזה שפונה אליו פשע לו, חטא לו, במצב שכזה, וכי בשביל שאמר לו "בחסדך בטחתי" יחוש חובה להיטיב לו?! ובכן שתי תשובות לטוענים טענה שהזכרתי.

האחת, הלא הקדוש ברוך הוא צונו לבטח בו, זו לא המצאה שלנו והובא בפסוקים רבים עשרות פעמים בתנ"ך, ואפלו קלל הבורא בארור למי שיסור לבו מה', וכנאמר (ירמיה יז, ה-ז): ארור הגבר אשר יבטח באדם ושם בשר זרעו ומן ה' יסור לבו, ברוך הגבר אשר יבטח בה' והיה ה' מבטחו.

ואם כן מאחר וזה רצונו, הרי שאדרבא בזה הנך עושה נחת רוח ליוצרך, וכבר בארנו לעיל, היש נחת גדולה לה' יותר מזו שהאדם מגיע לידיעה זו, שהיא לבטח בה' הלא בזה מכחיש הוא את כל הכחות שבעולם, ומצהיר באמונתו שאינו מאמין בשום כח מבלעדי ה'.

וזו תכלית כל התורה כלה כמבאר ברמב"ן סוף פרשת "בא" ובהגה"א (משלי כה), ועוד הרבה.

ואם כן אדרבא, בבטחונו בו אנו גורמים לו נחת ושעשוע.

שיטה בדוקה ולא מנוסה

ההזדמנות להוכיח את 'פקחותו' הרבה.

דמעות הציפו את עיניו של פנחס, וטורח הדרך היחל נותן בו את אותותיו. 'הלו' 'הלו' צעק הנהג, מה קורה איתך, אומרים אתם היהודים חכמים, תחשוב בהגיון, אם הוא מת אז כנראה לא היה לו שום שיטה והכל אחיזת עיניים אחת גדולה 'אה'? תמיד ידעתי שאני גאון, החמיא לעצמו.

אינך מבין אמר פיני, יתכן שהיתה בידו שיטה אך הוא לא יישם אותה למעשה.

התורה לימדה אותנו שיטה איך לבנות את הבית שתשרה בו שמחה. פעמים המצב 'לא רע' הכל אפשר לשפר, ולעולם אפשר לתקן, המון אנשים נגשים לפירוק התא המשפחתי, כשהם באפיסת כוחות מעמל החיים והקשיים בזוגיות. אך לאחר מעשה מתחילים להרהר, האם עשיתי הכל בכדי להביא את הברכה אל ביתי?

'דע לך' כי התורה וחכמינו ז"ל אמרו את דבריהם לנצח. בך! יש כוחות עצומים ופוטנציאל בלתי נדלה, כמאמר החכם (משלי כ, ה) "עצה בלב איש, ואיש תבונה ידלנה". השיטה היא מופלאה וברת ביצוע, ואפשר הפעם תבוא הישועה ברוב יועץ, על ידי עצה נבונה.

הרב יוחאי אוהיון מרצה באתר ישיבת אור דוד להרצאות נוספות כנסו: Rabenu.com

רזה קטנה בעיתון "פרסום נאמן" צדה את עינו של פיני גוטמאכר, "המעכר של ירושלים" כך כינוהו חבריו. וכך היה תוכן המודעה 'פותחה שיטה בדוקה (ולא מנוסה) יחידה במינה, המבטיחה אורך חיים מופלג לעושיה, במחיר זעיר ומאמץ פשוט תוכל גם אתה לזכות לברכת "מספר ימיך אמלא" "למען יארכו ימיך" ולברכת "וראה בנים לבניך" וללמוד תורה בנחת עם הנין של הנין של נינך!'

לפיני לקח מספר שניות בכדי לעכל את הדברים האמורים, לאחר מיכן פצח בניגון "וראה בנים" ויצא בריקוד סוחף ברחובות הבירה. למחרת כבר היה מיודענו על מטוס לפלורידה, משם המשיך בהפלגה לפנמה, ולאחר מיכן אל... האיים הקריביים, שם שכן לו אותו רופא ממציא השיטה המופלאה.

אחר הנסיעה המתישה, לא הניח פיני שנת לעיניו ולעפעפיו תנומה, חיש מהר שם פעמיו אל המטרה שלשמה הגיע עד הנה. 'טקסי' 'טקסי' קרא למונית שחלפה לידו. הנהג עצר ושאל: להיכן אתה צריך? לרופא המופלא, השיב. אי אי ספק האיש במכונית את ידיו באנחה, והוסיף: הפסדת את המועד הוא 'הלך', לפני שעה'. להיכן? שאל פיני, אני אגיע אליו לכל מקום בעולם 'אנא ממך אמור לי'. אינך מבין 'הלך' 'הלך' לבית עולמו, נדא מת, מסכן היה רק בן 40, סבתא שלי ע"ה היתה אומרת שאת הטובים הוא לוקח אליו' סיים נהג המונית, שמח על

קבעת עיתים לתורה?

אור החיים הקדוש
פירוש אור החיים על התורה בכל מוצ"ש בשעה 22:00

הדרשה השבועית

בכל יום רביעי בשעה 22:00
רחוב במכבים 108 בני ברק
ניתן לצפות באתר הישיבה Rabenu.com
ובערוצי הליוון

שינוי שבועי
מוסר | יהדות | הלכה
בכל יום שני בשעה 20:00

חשוב לדעת!

ניתן לצפות בכל הדרשות של הרה"ג דניאל זר שליט"א באתר הישיבה "אור דוד" ובמגוון רחב של רבנים נוספים בכל הנושאים